Językoznawstwo

XII

Rada Naukowa

Marian BUGAJSKI (Uniwersytet Zielonogórski)

Małgorzata DAWIDZIAK-KŁADOCZNA (Uniwersytet Wrocławski)

Marta KERUĽOVÁ (Uniwersytet Konstantyna Filozofa w Nitrze, Słowacja)

Barbara KUDRA (Uniwersytet Łódzki)

Kazimierz OŻÓG (Uniwersytet Rzeszowski)

Jana RACLAVSKA (Uniwersytet Ostrawski, Czechy)

Ewa ROGOWSKA-CYBULSKA (Uniwersytet Gdański)

Joanna SOBCZYKOWA (Uniwersytet Śląski)

Dymitr STROVSKI (Uralski Uniwersytet Federalny w Jekaterynburgu, Rosja)

Yevhen TSYMBALENKO (Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki, Ukraina)

Oksana ZELINSKA (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Humaniu, Ukraina)

Recenzenci

Aleksander GADOMSKI (Uniwersytet Opolski)

Josef JODAS (Uniwersytet Wrocławski)

Ľubomír KRALČÁK (Uniwersytet Konstantyna Filozofa w Nitrze, Słowacja)

Joanna KUĆ (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach)

Vasyl LUCZYK (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy)

Małgorzata MAGDA-CZEKAJ (Instytut Języka Polskiego PAN)

Piotr MAMET (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie)

Kazimierz MICHALEWSKI (Uniwersytet Łódzki)

Ewa MŁYNARCZYK (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

Pavol ODALOŠ (Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Słowacja)

Ewa ORONOWICZ-KIDA (Uniwersytet Rzeszowski)

Irina SOKOLOVA (Krymski Republikański Instytut Kształcenia Pedagogicznego, Ukraina)

Magdalena STECIĄG (Uniwersytet Zielonogórski)

Tetyana TYSHCHENKO (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Humaniu, Ukraina)

Nadesłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo przez dwóch Recenzentów

Prace Naukowe
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

Językoznawstwo

XII

Częstochowa 2016

Redaktor naczelna
Dorota SUSKA

Komitet redakcyjny
Renata BIZIOR (sekretarz redakcji), Violetta JAROS,
Maria LESZ-DUK, Urszula WÓJCIK

Redaktor naczelny wydawnictwa
Andrzej MISZCZAK

Korekta
Dariusz JAWORSKI

Redaktor techniczny
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

PISMO RECENZOWANE

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

© Copyright by Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2016

ISSN 2391-8616

Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ajd.czest.pl
e-mail: wydawnictwo@ajd.czest.pl

Spis treści
Contents

Artykuły i rozprawy

Tomáš BÁNIK
Antropocentrizmus v názvoch húb 9
Names of fungi from the anthropocentric perspective (Summary) 23

Renata BIZIOR
Wpływ kontekstu na aktualizację wzorca gatunkowego aktu uszanowania (na przykładzie tekstu z początku XIX wieku) 25
The impact of context on the implementation of the model of genre (based on the text from the beginning of the nineteenth century) (Summary) 40

Ірина ДАНИЛЕНКО
Дискурсивний потенціал молитви: до питання про трансформацію релігійно-культового жанру в мистецькому просторі 43
The Discursive Potential of Prayer: the Question of Transformation of Religious Genre in Space of Art (Summary) 51

Наталія ДАНИЛЮК
Мусульманська лексика в *Словнику чужомовних слів* І. Бойківа, О. Ізюмова, Г. Калишевського, М. Трохименка 53
Muslim Lexis in the Dictionary *Словник Чужомовних Слів* by I. Boikiv, O. Iziumov, H. Kalyshevskyi, M. Trokhymenko (Summary) 67

Katarína DUDOVÁ
Slovak grammaticalized modal verbs from the perspective of traditional and cognitive linguistics 69
Gramatykalizacja czasowników modalnych w języku słowackim z perspektywy lingwistyki tradycyjnej i kognitywnej (Summary) 82

Violetta JAROS
Językowe wykładniki emocjonalności w listach emigracyjnych Joachima Lelewela 83
Language exponents emotions in Joachim Lelewel's emigration letters (Summary) 106

Monika KACZOR
Struktura znaczeniowa leksemu *pycha*. Szkic językowy na podstawie współczesnych debat publicznych 107
The structure of the meaning of the lexeme *pride*. Language draft – based on today's public debates (Summary) 120

Maria LESZ-DUK
Właściwości składniowo-stylistyczne eseistyki Juliana Przybosia ... 121
Syntax and style properties of Julian Przyboś essay writing (Summary) 142

Dorota SUSKA
Wybrane cechy internetowych porad językowych a świadomość językowa ich użytkowników 143
Chosen features of online linguistic advice and language awareness of its users (Summary) 156

JUWENILIA NAUKOWE

Izabela KUŚNIEREK
Wizerunek Boga w trzech tłumaczeniach *Księgi Zachariasza* 159
The Image of God in three translations of *Book of Zechariah* (Summary) 182

Anna PIKUŁA
Kulturowo-socjologiczne aspekty nadawania imion (na przykładzie imion mieszkańców gminy Niegowa w województwie śląskim) 183
Cultural and sociological aspects of naming (for example, names of residents Niegowa in the Silesian province) (Summary) 195

Patrycja WOJTASIK
Homojęzyk w homopowieści. Psychologiczno-socjologiczne aspekty języka środowiska homoseksualnego na podstawie powieści *Lubiewo* Michała Witkowskiego 197
Homosexual language in homosexual novel. Psychological and social aspects of homosexualists' language based on Michał Witkowski's *Lubiewo* (Summary) 209

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

Monika KACZOR
[rec.] Katarzyna Kłosińska, *Etyczny i pragmatyczny. Polskie dyskursy polityczne po 1989 roku*, Warszawa 2012, ss. 252 213

Renata BIZIOR, Dorota SUSKA
(przy współpracy Izabeli KUŚNIEREK)
Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej „Przeszłość w języku zamknięta. In memoriam Andreae Bańkowski", Częstochowa 25–26 października 2016 roku 217

Zasady przygotowywania publikacji

I. Wymagania podstawowe

1. Dokument powinien zostać dostarczony w postaci elektronicznej (d.suska@ajd.czest.pl),
   w pliku typu „doc” (program Word).
2. Format: A4 standardowego maszynopisu (marginesy: 25 mm), czcionka Times New Roman, 11 punktów, odstęp 1,5 wiersza.
3. Stopień pisma w materiałach uzupełniających (tabele, przypisy, podpisy) powinien być o 2 punkty mniejszy od stopnia pisma tekstu głównego (9 pkt). Maksymalna szerokość tabeli to 12,5 cm przy układzie pionowym i 18 cm przy układzie poziomym.
4. Imię i nazwisko autora w lewym górnym rogu, poniżej afiliacja; tytuł tekstu wyśrodkowany i wytłuszczony.
5. Przy wykorzystaniu jakichkolwiek materiałów pochodzących z innych publikacji należy stosować się do przepisów wynikających z prawa autorskiego.

II. Tekst główny

1. Akapity należy rozpoczynać wcięciem ustawionym jednakowo dla całego dokumentu (za pomocą linijki górnej bądź w oknie formatowania akapitu).
2. Dokładne **cytaty** wprowadza się za pomocą cudzysłowów „drukarskich”. Cytat w cytacie oznacza się cudzysłowem «francuskim». Cudzysłów francuski należy wstawiać z tabeli znaków (polecenie: wstaw symbol). Można też stosować oddzielny akapit o mniejszym stopniu pisma.
3. Omawianą leksykę zapisuje się pochyłą odmianą czcionki (*kursywą*).
4. Odmianą pochyłą (*kursywą*) zapisuje się ponadto: tytuły dzieł drukowanych (*O dobrej i złej polszczyźnie*, *Kamienie na szaniec*), wtrącenia

obcojęzyczne (*a propos*, *ex lege*), łacińskie nazwy systematyczne (*Corvus corvus*), włoskie terminy muzyczne (*legato*).

5. Partie tekstu można wyróżniać przez **pogrubienie** lub r o z s t r z e - l e n i e. Nie stosuje się wyróżnienia poprzez podkreślenie. Należy również unikać łączenia ***kilku rodzajów*** wyróżnień. Wyróżnienia powinny być stosowane jednolicie i konsekwentnie w obrębie danej pracy.

III. Streszczenie, słowa kluczowe

1. Do artykułu należy dołączyć: jego streszczenie w języku polskim i angielskim oraz słowa kluczowe (maksymalnie 5 terminów) w języku polskim i angielskim.
2. Streszczenia w języku polskim i w języku angielskim autor przygotowuje we własnym zakresie. Powinny one stanowić skróconą wersję artykułu. Objętość tekstu każdego z załączonych streszczeń nie powinna przekraczać 200 wyrazów. Nad tekstem streszczeń należy umieścić tytuł artykułu (w przypadku streszczenia w języku angielskim tytuł powinien również być przetłumaczony na język angielski).

IV. Zasady podawania informacji bibliograficznej

1. Należy stosować tzw. harwardzki system informacji bibliograficznej, to znaczy, że w tekście umieszcza się odsyłacze bibliograficzne, na końcu artykułu natomiast – bibliografię.
2. Odsyłacz bibliograficzny w tekście składa się z umieszczonego w nawiasie okrągłym nazwiska autora i daty wydania źródła, np. (Lesz-Duk 2011). W przypadku dokładnych cytatów podaje się też numer strony oddzielony od roku wydania przecinkiem, np. (Jaros 2010, 74). Przy podawaniu odsyłaczy, dotyczących materiału źródłowego, należy zastosować wykaz skrótów i podać skrót w nawiasie okrągłym, np. *Hola! Hola! co za furie, panie Bracie!* (II 334).

V. Przykłady opisu bibliograficznego

Tytuły publikacji zwartych oraz artykułów należy formatować kursywą, tytuły czasopism ująć w cudzysłów. Tomy, numery, zeszyty należy zapisywać cyframi arabskimi, roczniki rzymskimi.

1. Monografia

Lesz-Duk M., 2011, *Przyimki wtórne w języku polskim. Stan współczesny i ewolucja*, Częstochowa.

Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H., 1982, *Kultura języka polskiego. Zagadnienia poprawności leksykalnej*, Warszawa.

2. Artykuł w pracy zbiorowej lub wydawnictwie nieperiodycznym

Michalewski K., 2009, *Język językoznawców*, [w:] M. Steciąg, M. Bugajski (red.), *Norma a komunikacja*, Zielona Góra, s. 315–320.

3. Artykuł w czasopiśmie lub serii wydawniczej

Skorupka S., 1950, *Kompozycja grup frazeologicznych*, „Poradnik Językowy" 4, s. 19–25.

Biniewicz J., 1992, *Potoczny a naukowy obraz świata w tekstach nauk ścisłych*, [w:] J. Anusiewicz, F. Nieckula (red.), „Język a Kultura", t. 5: *Potoczność w języku i w kulturze*, Wrocław, s. 111–118.

4. Praca zbiorowa

Bizior R., Suska D. (red.), 2012, *Zjawisko nobilitacji i deprecjacji w języku. Słowa i teksty*, Częstochowa.